

Fúzní biopsie prostaty značně zefektivní diagnostiku karcinomu

Více než 63 tisíc českých mužů se potýká s nádorem prostaty, standardní biopsie je v diagnostice velmi neprůkazná, průlom nabízí nová metoda

Karcinom prostaty je po kožních nádorech u mužů druhou nejčastější malignitou. V roce 2016 bylo v České republice nově zjištěno 7784 případů tohoto typu nádoru. Každý den lékaři odhalí 20 nových pacientů, téměř čtyři muži denně na karcinom prostaty zemřou.

Až dosud byla diagnostika tohoto onemocnění velmi problematická. Riziko nádoru signalizuje pozitivní vyšetření prostaty per rektum, respektive zvýšená hodnota prostatického specifického antigenu (PSA) v krvi. Diagnózu je nutné ověřit prostřednictvím dalších vyšetření.

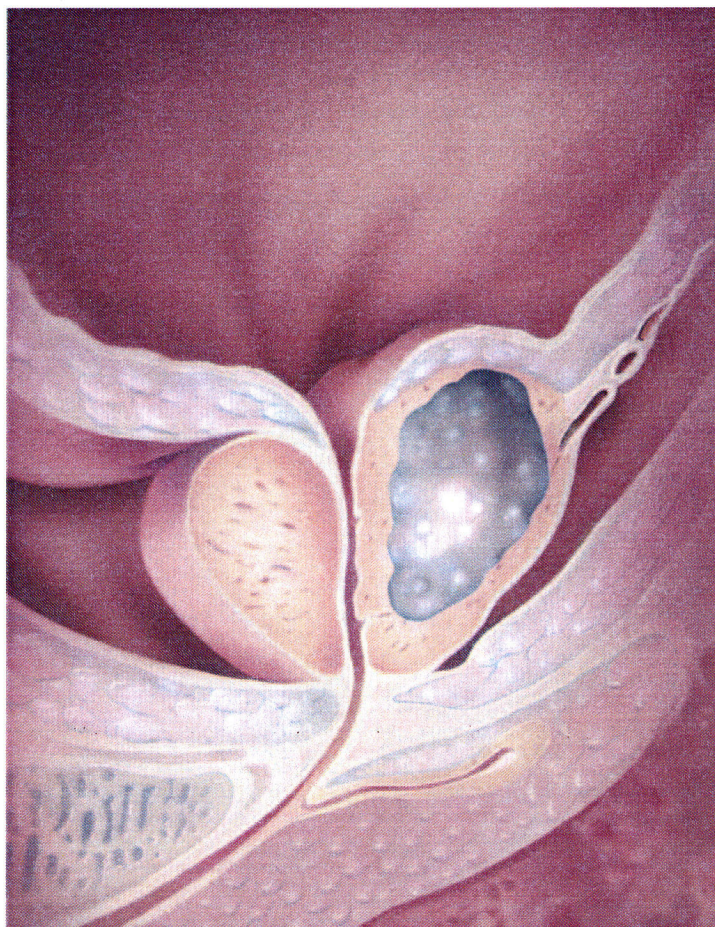
Standardní biopsii lékaři provádějí odběrem vzorků tzv. naslepo z přesně definovaných 8–12 lokalit z okrajové části prostaty. Jde však o velmi nespolehlivou metodu.

„Přibližně dvě třetiny pacientů mají standardní biopsii s normálním nálezem. Ovšem stále u nich přetrvávají markery, které poukazují na výskyt karcinomu prostaty. Proto je jejich ošetřující lékař často posílá na biopsii podruhé, potřetí i třeba počtvrté,“ popsal MUDr. Otakar Čapoun z Urologické kliniky VFN a 1. LF UK v Praze stávající praxi při diagnostice.

Ta pacientům přináší nejen nepříjemnosti spojené s opakovanými vyšetřeními, ale především velkou psychickou zátěž s ohledem na dlouhodobou nejistotu.

Propojení obrazu z MR s ultrazvukem

Efektivní metodou je fúzní biopsie prostaty, která je spojením nálezu na magnetické rezonanci a jeho zobrazení ultrazvukem při odběru vzorků. Oba úkony lze provést současně, ovšem tato varianta je zatím časově i technicky velmi náročná. Běžnější je proto výkony rozdělit. Nejprve radiolog na základě magnetické rezonance označí ložiska, urolog si tento záznam přenesne na obrazovku ultrazvukového přístroje a při odběru se cíleně zaměří právě na ně. Při hodnocení rizikovitosti lo-

žiska využívají radiologové pětistupňovou škálu hodnocení, kdy stupně čtyři a pět znamenají vysoce pravděpodobný nádor prostaty. Naopak normální nález na rezonanci signalizuje minimální riziko karcinomu.

Urologická klinika VFN a 1. LF UK v Praze má nově k dispozici přístroj pro urologické aplikace bkUltrasound, typ bk3000. Ten je vybaven takovým grafickým procesorem, který dokáže zachytit i drobná ložiska nádoru. „Unikátní sonda 9018 umožňuje snímat prostatu ve třech rovinách, přičemž podélná a příčná rovina se mohou zobrazit současně v reálném čase, a protože se protínají, lékař získá přesnou informaci o poloze řezu v prostatě,“ uvedl prof. MUDr. Tomáš Hanuš, DrSc., přednosta Urologické kliniky VFN a 1. LF UK v Praze.

Díky tomuto prostorovému modelu může lékař přesně odebrat vzorky ložisek v prostatě, které byly nalezeny na magnetické rezonanci.

Jak uvedl MUDr. Čapoun, vyšetření je určeno všem pacientům na příč Českou republikou, podmínkou je provedení magnetické rezonance prostaty ve standardizovaném multiparametrickém protokolu vysoké kvality. „Fúzní biopsie prostaty je vyhrazena přednostně pro pacienty, kteří již absolvovali nejméně jednu standardní biopsii prostaty s normálním nálezem a u kterých trvá podezření na přítomnost karcinomu prostaty,“ uzavřel lékař. ■

Lenka Kadeřávková
lenka.kaderavkova@ambitmedia.cz